

HRVATSKI glasnik

Godina XXIV, broj 50

18. prosinca 2014.

cijena 200 Ft

Dan hrvatske kulture u Aljmašu

Foto: Stipan Balatinac

6. stranica

„Lipi ko slika”

8. stranica

Mala pčelica Maja

9. stranica

25 ljet kantoriga

11. stranica

Komentar

Rođenje novog života

Za Božić se kaže da je najradosniji kršćanski blagdan, ali radost je potpuna ako se oko bora okupe djeca i vesele se zajedništvu obitelji. Približavanjem blagdana sve češće se sjetim obitelji, bračnih ili izvanbračnih parova koji slave bez djece, ili djece koji slave bez svojih roditelja. Promatrajući svoju bližu sredinu, trebam uočiti da mnogi mladi ili mlađi parovi nemaju djecu, ili djeca nemaju oba roditelja, ili su roditelji sami kod kuće, a ima i mnogo takvih koji će blagdan obitelji trebati provesti osamljeno. Govore mi stariji kako je bilo veselo za Božić kada je otac donio slamu u kuću i na njoj su se igrali, kada je na stolu bilo samo orahnjače i jabuke. Danas su stolovi puni, ali ima li onoga pravog blagdanskog osjećaja koju može zračiti samo obitelj? Živimo u vremenu u kojemu su zbog različitih okolnosti poremećeni mnogi odnosi, a posebice oni u obiteljima. U mnogim je obiteljima samo jedan roditelj, a sve češće se javlja i pojava među mladima da ne žele utemeljiti obitelj, tj. ne žele imati djecu ili već prekasno se odlučuju. Razlozi su svemu tome složeni, od važnosti ostvarenja karijere, do stjecanja egzistencije, materijalnih dobara. Mnogi tek tada počinju razmišljati o djeci kada su sve to ostvarili, no u vrijeme gospodarske krize ostvarenja svega toga se odmiče. Naravno, može se to ocijeniti i pozitivno, da mladi razmišljaju odgovorno o odgajanju djece znajući da odgoj iziskuje podosta materijalnih sredstava, ali velik je broj i onih koji raspolažu svim uvjetima za utemeljenje obitelji pa ipak to ne žele. Biti majka ili otac najljepši je posao, ali jednako tako je i najteži, stoga odluku o roditeljstvu treba donijeti pomno i pametno. No često nailazimo i na takve ljude koji su upali u zamku sebičnosti, žele što duže uživati svoju tzv. slobodu, jer mnogi brak i obitelj smatraju da je to neka vrsta ograničavanja slobode i nemogućnosti napredovanja u poslovnom i društvenom pogledu života. Dijete traži odricanje, a danas mladi teško se odlučuju na to, pa smatraju lagodnijim život bez njih, ali nisu svjesni toga što time gube. Kako bismo mogli uvjeriti naše mlade da je rođenje djeteta odista velika radost, da to upotpunjuje čovjekov život, bez obzira na brige i poteškoće? Možda s dobrim primjerom, možda druženjem obitelji s djecom s onima koji ga nemaju, možda im pokazati da imati dijete najdublji je i najbogatiji osjećaj na svijetu i nema one slobode, tulumarenja, odlaska u kafiće, koji bi zamijenio užitke osjećaja roditeljstva. Dijete daje posebnu snagu odraslima u svim poteškoćama i dok su u njihovu društvu, zaboravljaju na umor, ljutnju, i da je pod borom nešto manje poklona nego što je znalo biti. Dosta je i slamica na kojoj se može dobro igrati ako se u obitelji vole.

beta

Glasnikov tjedan

U vremenu došašća zasigurno si, poštovani čitatelju, ponukan stečevinom globaliziranoga svijeta, na svoj stol stavio četiri adventske svijeće. Tri ljubičaste i jednu ružičastu. S ljubičastima si iz nedjelje u nedjelju paleći ih, izražavao svoju pokoru i obraćanje, pripremao se za dolazak malog Božića, a paleći ružičastu, veselio se rođenju malog Božića Isusa. Vrijeme prosinca nas pomalo usporava, tjera na razmišljanje i razgovore sa samima

prvoga stoljeća surovije od prethodnih stoljeća, jer nam omogućuje da široko vidimo, ali istodobno tako često zatvaramo oči pred onim što ne želimo vidjeti. Ne znam koliko bi nas podarilo čobanina i pastira kada bi zakucao na naša vrata, ili bi te «siromahe» otjerali s kućnoga praga. Solidarnost navješćuje i došašće, traži se konak gdje bi se rodio mali Bog, ali ostaje tek štalica i sijeno. Svatko od nas ima svoje božiče, one koji su mu najbliži i najdraži. Najljepši je Božić ako smo zajedno sa svojim jer toliko malo dana imamo za to. Neki su sretni, a nekim drugima je upravo Božić dan kada su najusamljeniji. Meni je Božić i miris tamjana posebna priča djetinjstva. Iz „šupe“ u dvorištu i s otvorenoga kamina na kojem je pucketao badnjak grijući nas cijeloga dana, uzeo se žar u limenu posudu. Na žar bacio tamjan. I tako se mirisni dim počeo šetati našim dvorištem, stajama, zalutao među drveće, ušao u naše sobe i zamirisao ispod pokrivača.

Meni je Božić i miris tamjana posebna priča djetinjstva. Iz „šupe“ u dvorištu i s otvorenoga kamina na kojem je pucketao badnjak grijući nas cijeloga dana, uzeo se žar u limenu posudu. Na žar bacio tamjan. I tako se mirisni dim počeo šetati našim dvorištem, stajama, zalutao među drveće, ušao u naše sobe i zamirisao ispod pokrivača.

sobom. Čitamo kako se trebamo duhovno spremati, a ne materijalno. Svatko na svoj način. Nije bitna sv. Barbara i sv. Nikola zbog darova, nego zbog poruka koje oni sa sobom nose iz bremenitih stoljeća koja su iza naših predaka. Ali na poruke se zaboravlja i uglavnom ostaju tek torbe pune darova, u potpunosti materijaliziranome svijetu, u kojem se «uspjeh» mjeri isključivo tek materijalnim dobrima. Darovima iskupljenja. Možda je ovo vrijeme dvadeset i

šest godina, ali to je druga priča. Svatko od nas ima svoje božiče, one koji su mu najbliži i najdraži. Najljepši je Božić ako smo zajedno sa svojim jer toliko malo dana imamo za to. Neki su sretni, a nekim drugima je upravo Božić dan kada su najusamljeniji. Meni je Božić i miris tamjana posebna priča djetinjstva. Iz „šupe“ u dvorištu i s otvorenoga kamina na kojem je pucketao badnjak grijući nas cijeloga dana, uzeo se žar u limenu posudu. Na žar bacio tamjan. I tako se mirisni dim počeo šetati našim dvorištem, stajama, zalutao među drveće, ušao u naše sobe i zamirisao ispod pokrivača. Svijeća je gorjela na stolu, svačija, bilo je tajanstveno i bajkovito dok su se fritule okretale u vreloom ulju. Čovjek, zasićen njima, otišao je na polnočku u iščekivanju blagdana. Sretan Ti Božić 2014., dragi čitatelju!

Branka Pavić Blažetin

Sretne božićne blagdane!
Uredništvo
Hrvatskoga
glasnika

Budimpešta, 15. studenoga 2014.

Odluka o raspodjeli financijskih sredstava za projekte/programme hrvatske zajednice u Mađarskoj u 2014. g.

Povjerenstvo za dodjelu financijskih sredstava za projekte/programme hrvatske manjinske zajednice u Mađarskoj u 2014. godini, donijelo je Odluku o raspodjeli financijskih sredstava za projekte/programme hrvatske zajednice u Mađarskoj u 2014. godini. U odluci povjerenstva, koju donosi i potpisuje veleposlanik Goran Grlić Radman, između ostaloga stoji: Povjerenstvo je razmotrilo pristigle prijave i prema kriterijima navedenima u javnom natječaju za prijavu programa i projekata udruga i ustanova hrvatske nacionalne manjine dalo prijedlog za dodjelu financijske potpore za 18 podnositelja zahtjeva u Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Budimpešti (u ukupnom iznosu 133.000,00 kuna) i 18 podnositelja zahtjeva u GKRH u Pečuhu (ukupnom iznosu 127.000,00 kuna), prema priloženim tablicama. Tablice s odobrenim potporama bit će objavljene na internetskim stranicama VRH Budimpešta.

Povjerenstvo se također suglasilo kako će isplata sredstava za sufinanciranje programa biti u mađarskim forintama (HUF), prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate.

Uzimajući u obzir očekivane troškove valutne konverzije, Povjerenstvo je rezerviralo sredstva u iznosu od 6.000,00 kuna. Ako određeni dio rezerviranih sredstava preostane nakon okončanja

svih isplata, on će se naknadno dodijeliti određenom programu ili projektu hrvatske zajednice u Mađarskoj, temeljem podnesene dokumentacije.

Nastavno na donesenu Odluku veleposlanik će potpisati ugovore s korisnicima financijskih potpora koji djeluju na državnoj razini i na konzularnom području koje pokriva Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Budimpešti.

Generalna konzulica RH u Pečuhu potpisat će, nastavno na Odluku veleposlanika RH u Budimpešti, ugovore s korisnicima financijskih potpora koji djeluju na području Baranjske, Bačko-kiškunske i Šomođske županije. Članovi Povjerenstva također su utvrdili kako će, nastavno na prihvaćenu preporuku XII. zasjedanja Mađarsko-hrvatskoga mješovitog odbora za manjine, u svrhu ljetovanja hrvatske djece iz Mađarske u Vlašićima na otoku Pagu, Hrvatskoj državnoj samoupravi biti isplaćeno 75.000,00 kuna, na način da će se između Veleposlanstva RH u Budimpešti i Hrvatske državne samouprave potpisati poseban ugovor o prijenosu sredstava, a koja će se isplatiti u protuvrijednosti eura prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate.

- MCC -

GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE HRVATSKE
PEČUH, Ifjúság u. 11. – tel.: +36-72-210-840
fax: +36-72-210-575 e-mail: pecs@mvep.hr

Redni broj	INSTITUCIJA/UDRUGA	PREDLOŽENI PROJEKTI I PROGRAMI ZA 2014. GODINU	Zatraženo (kuna)	Odobreno (kuna)
1.	Udruga baranjskih Hrvata	Božićni koncert (HP priredba)	9.000,00	7.000,00
2.	HS Dombovar	Hrvatski dan u Dombovaru (troškovi orkestara)	34.000,00	7.000,00
3.	Kulturna i vjerska udruga šokačkih Hrvata Vršenda	Obnova šokačke čitaonice (obnova kamina)	35.500,00	6.000,00
4.	HS Vršenda	Za uspješniji rad (HP programi)	12.000,00	4.000,00
5.	Hrvatsko kazalište Pečuh	Lutkarska predstava Pčelica Maja (kostimi)	50.000,00	13.000,00
6.	HS Šomođ	Županijski Dan Hrvata (HP priredba)	13.125,00	6.000,00
7.	Zaklada Zornica	Zornica nova, časopis (tisak)	24.950,00	7.000,00
8.	KUD Podravina	Margaretino ljetovanje u Bakru (put)	15.125,00	6.000,00
9.	HS Salanta	Advent u Zagrebu (put, prijevoz)	7.000,00	4.000,00
10.	HKU „Ladislav Matušek“ Kukin	Nabava nošnje, instrumenta i put	18.750,00	8.000,00
11.	HS Kukin	Bošnjačko sijelo (HP priredba)	15.000,00	5.000,00
12.	Visoka škola J. Eötvösa Baja	Nabavka računala	10.000,00	6.000,00
13.	HK August Šenoa	Kulturni programi	37.000,00	14.000,00
14.	Čitaonica mohačkih Šokaca	Pranje na Dunavu (troškovi KUD-ova, HP)	34.000,00	11.000,00
15.	HS Gara	Hodočašće u Međimurje i Zagorje (prijevoz)	9.000,00	5.000,00
16.	KUD Vizin	Ljetna škola tambure (smještaj i hrana za djecu)	12.500,00	8.000,00
17.	Hrv. manj. samouprava Harkanj	Nabava knjiga, računala, učila za djecu	35.000,00	7.000,00
18.	Čavoljska hrv. samouprava	Bratske veze (put)	3.571,42	3.000,00
19.	Dr. Ivica Đurok	knjiga „Šokci Hrvati u Mađarskoj i Baranji“, str. savjetnici, tipografija, graf. oprema, obilazak šokačkih naselja	20.000,00	0,00 (zahtjev nije prihvaćen)
			UKUPNO ZATRAŽENO	UKUPNO ODOBRENO
			360.520,00	127.000,00

VELEPOSLANSTVO REPUBLIKE HRVATSKE
BUDIMPEŠTA, Munkácsy Mihály utca 15
tel.: +36-1-2694955 – fax: +36-1-3541319 – e-mail: vrhbp@mvep.hr

Redni broj	INSTITUCIJA/UDRUGA	PREDLOŽENI PROJEKTI I PROGRAMI ZA 2014. GODINU		
1.	Hrvatska državna Samouprava	Državni dan Hrvata u Mađarskoj	20.000,00	11.000,00
2.	Savez Hrvata u Mađarskoj	Državni dan Hrvata u Mađarskoj	26.400,00	11.000,00
3.	Zemaljsko društvo mađarsko-hrvatskog prijateljstva (Kapošvar) na promicanju prijateljstva RH-HU	Prekogranična suradnje prijateljskih mjesta iz Hrvatske i Mađarske, suradnja s civilnim organizacijama i institucijama	20.485,00	7.000,00
4.	Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom – Budimpešta	II. susret hrvatske i mađarske mladeži u Zánki Tjedan hrvatske kulture u HOŠIG-u	20.000,00	15.000,00
5.	Medijski centar Croatica	Razvoj Hrvatskog glasnika (mjesečni prilog 8 stranica, mala novinarska radionica, online HG www.mcc.hu)	44.000,00	10.000,00
6.	Croatica Kft, neprofitna izdavačka kuća	Održavanje i unaprjeđenje e-arhive Hrvata u Mađarskoj	15.000,00	5.000,00
7.	Društvo Gradišćanskih Hrvata u Ugarskoj	Očuvanje gradišćansko-hrvatske vjerske baštine i „Dan mladine“ u Koljnofu-susret gradišćansko-hrvatske mladeži	13.350,00	10.000,00
8.	Koljnofsko hrvatsko društvo (Koljnof) u partnerstvu: Hrv. samouprava Koljnof, Društvo Hrvati, Matica hrv. Šopron	Očuvanje hrvatskog identiteta u Koljnofu (tamburaški i plesački tabor, suradnja s prijateljskim mjestima u RH)	28.850,00	6.000,00
9.	Društvo Hrvati-Horvátok (Koljnof) u partnerstvu: Šopronsko hrv. kult. društvo, Matica hrv. Šopron, Čakavska kat. Šopron	VI. koljnofski međunarodni hrvatski književni susreti	11.500,00	6.000,00
10.	Hrvatska samouprava Petrovo Selo u partnerstvu: HKD Gradišće Društvo hrvatskih političara u Gradišću	Kulturna jesen u Petrovom Selu	10.000,00	9.000,00
11.	Hrvatsko-mađarska Osnovna škola Petrovo Selo u partnerstvu:	Turistička udruga Hrvata u Mađarskoj „Opet zajedno!“ – program suradnje sa prijateljskom Osnovnom školom iz Donje Zeline	6.500,00	3.000,00
12.	Hrvatska samouprava Hrvatski Židan vjersko i kulturno društvo, Hrv. kul. društvo Čakavci i Opć. samouprava H. Židan	Nastupi Židanske kazališne skupine u partnerstvu: Hrv. katoličko omlad., po Gradišću i prijateljskim mjestima u Hrvatskoj (Sračinec, Hercegovac)	10.000,00	8.000,00
13.	Društvo Horvata kre Mure (Sumarton)	„Jesen u Pomurju“ (Ljušćenje kukuruza, Martinje, Smotra pomurske popevke, Priprema adventskih i božićnih ukrasa, Žive jaslice)	22.700,00	5.000,00
14.	Hrvatska samouprava Murakeresztur	Prisjećanje na Nikolu Zrinskoga povodom 350. obljetnice njegove smrti i pada Novog Zrina	9.500,00	5.000,00
15.	Hrvatska samouprava Serdahel u partnerstvu s Osnovnom školom Katarina Zrinski Serdahel	Odgojno-obrazovna suradnja pomurskih Hrvata iz Serdahela i Sveučilišta u Zadru	8.840,00	8.000,00
16.	Hrvatska samouprava Narda u partnerstvu Pjevački zbor i tamburaški sastav Narda	Organizacija Božićnog koncerta i izdavanje seoskog kalendara i novina – Partnerstvo Narda-Mursko Središće	26.032,00	4.000,00
17.	Undansko hrvatsko društvo u partnerstvu	Hrvatska samouprava Unda Sakupljanje i prezentiranje narodnih nošnji Gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj	20.120,00	5.000,00
18.	Hrvatska samouprava VII. okruga Budimpešta	Organizacija umjetničke izložbe, konferencije i Hrvatske večeri s prijateljskim gradovima iz RH (Požega, Karlovac) u suradnji s HOŠIG-om	6.000,00	5.000,00
			UKUPNO ZATRAŽENO	UKUPNO ODOBRENO
			319.277,00	133.000,00

ĐAKOVO – Kako donosi portal Đakovačko-osječke nadbiskupije, mons. Đuro Hranić primio je 10. prosinca u Nadbiskupskom dvoru u Đakovu pečuškog biskupa mons. Györgya Udvardya zajedno sa njegovim suradnicima. Susret je bio u Svećeničkome klubu, a nazočio mu je i đakovačko-osječki nadbiskup u miru, mons. Marin Srakić, te djelatnici i suradnici središnjih ustanova nadbiskupije. Tema je susreta bila buduća pastoralna suradnja dviju nadbiskupija, te veze vjernika Mađara s prebivalištem u Hrvatskoj te vjernika Hrvata s prebivalištem u Mađarskoj. Sudionici susreta potom su se podijelili u dvije radne skupine u kojima se raspravljalo o pastoralnoj suradnji na različitim područjima te o mogućim zajedničkim projektima.

PEČUH – U Zsolnayjevoj četvrti 19. prosinca priređuje se hrvatska i makedonska plesničica. Plesove uz glazbenu pratnju Orkestra Vizin podučava Vesna Velin. Ulaz je 300 forinti. Priredba se ostvaruje uz potporu Nacionalnoga kulturnog fonda (NKA).

ŠOPRON – Hrvatska samouprava i hrvatske udruge dotičnoga grada srdačno Vas pozivaju 20. decembra, u subotu, u 14.30 uri u šopronsku crkvu Svetoga Duha, na božićni koncert KUD-a «Seljačka sloga» iz Buševca. Gosti iz Hrvatske će isti dan svojim nastupom razveseliti i Koljnofce u mjesnoj crkvi.

Okrugli stol u Serdahelu

„Kako nastaviti rad poradi očuvanja nacionalne samosvijesti u Pomurju“ bila je tema okrugloga stola 11. prosinca u Serdahelu, u Fedakovoj kuriji, za čiju se organizaciju pobrinula Hrvatska samouprava Zalske županije. Na okruglome stolu gostovali su vodeći predstavnici Hrvata u Mađarskoj: Mišo Hepp, glasnogovornik Hrvata u Parlamentu, i Ivan Gugan, predsjednik Hrvatske državne samouprave, odnosno pomurski zastupnici HDS-a i predsjednici pomurskih mjesnih hrvatskih samouprava.

Marija Vargović, Mišo Hepp, Ivan Gugan, Ladislav Gujaš

Hrvatska samouprava Zalske županije smatra svojim zadatkom usklađivanje hrvatskoga društvenog života unutar regije, te prihvatiti ulogu posredovanja u svezi s narodnosnim pitanjima između državnih i mjesnih organizacija, upravo zbog toga je organiziran okrugli stol na koji su pozvani sudionici sve tri razine hrvatskoga samoupravnog sustava. Nakon mjesnih narodnosnih izbora utemeljile su se narodnosne samouprave u kojima obnašaju dužnost i „nova lica“, stoga su članovi županijske organizacije smatrali da prvi korak u uspostavljanju dobrih odnosa jest osobno upoznavanje i zajedničko razmatranje problema, mogućnosti poradi budućnosti, odnosno raspravljanje tko na koji način može pomoći glede razvitka i očuvanja nacionalne samosvijesti u Pomurju. Okrugli je stol otvorila Marija Vargović, predsjednica Hrvatske samouprave Zalske županije, pozdravljajući sve uzvanike i zahvaljujući im na odazivu te Stjepanu Tišleru, načelniku sela Serdahela, na ponuđenome mjestu. Gđa Vargović u početku je zamolila glasnogovornika g. Heppa da predstavi djelovanje parlamentarnog Odbora za narodnosti i da objasni s kakvim pitanjima, problemima mu se mogu obratiti hrvatske organizacije. Mišo Hepp smatra da je Odbor za narodnosti za vrijeme polugodišnjega djelovanja uspio postići neke rezultate glede preinake narodnosnog i izbornog zakona. Informirao je sudionike o namijenjenim sredstvima za narodnosti u 2015. godini, koji su povećani s dvije milijarde forinti (za 13 narodnosti). Saznalo se i to da će od 15. prosinca biti objavljeni natječaji za narodnosne programe, civilne udruge, tabore, usavršavanja, a rok predaje natječaja bit će 31. siječnja 2015.

Ivan Gugan, predsjednik Hrvatske državne samouprave, izrazio je zadovoljstvo u svezi s organiziranjem okrugloga stola, što je zapravo prvi korak u usuglašavanju mišljenja, jer prema njegovu mišljenju bilo kako su se odvijali narodnosni izbori, ciljevi svih regija i aktivista hrvatskoga narodnosnog života su isti, možda način ostvarenja ne zamišljaju na jednak način, ali upravo zbog toga su važni razgovori, rasprave da se pronađe najbolje rješenje za sve sudionike.

Predstavnici pomurske regije iznijeli su probleme očuvanja jezika i kulture, naime prema njihovu mišljenju regija je bila uvijek u nepovoljnom položaju zbog dijalekta i nekadašnjih povijes-

nih okolnosti itd. U Pomurju osim tri hrvatske osnovne škole (jedna je područna) ne postoje nikakve druge hrvatske ustanove (nije ih bilo ni prije), zbog toga učenje jezika neprekidno se odvija samo u tim ustanovama, također već gotovo jedno stoljeće nema redovitih hrvatskih misa, nema stručnjaka za tamburicu, folklor itd. Hrvatske samouprave nedostatak tih važnih činitelja pokušaju smanjiti sa svojim djelovanjem, ali očuvanje hrvatstva voljeli bi postaviti na sigurnije temelje. U tom pogledu gosti su predložili utemeljenje neke hrvatske ustanove koja bi ubuduće mogla djelovati u okviru Hrvatske državne samouprave, kao što djeluju i druge. Nacrt te ustanove trebaju izraditi predstavnici pomurske regije, a u daljnjem pomoć su obećali i glasnogovornik i HDS-ov predsjednik. Za olakšanje tehničkih poslova dogovoreno je da će HDS-ov ured poslati razne dokumente o utemeljenju ustanove, pa ako regija odluči o sjedištu, o profilu i djelovanju ustanove, opet će se moći usuglašavati. Razgovaralo se i o hrvatskome vjerskom životu u regiji i neriješenoj teškoći održavanja misa na hrvatskom jeziku. U tom je pogledu također obećana pomoć.

beta

Dvije milijarde forinti više za narodnosti u 2015. g.

Na okrugli stol predstavnika hrvatskih samouprava održanog u Serdahelu 11. prosinca Mišo Hepp, hrvatski glasnogovornik, stigao je s dobrim vijestima, o čemu je informirao nazočne i naš tisak: Parlamentarni Odbor za narodnosti djeluje pola godine, ali već je uspio dati prijedloge za promjenu četiriju zakona u svezi s narodnosnim i izbornim zakonom. U zadnja dva mjeseca s lobiranjem smo postigli da su nam s dvije milijarde forinti proračun za 2015.g. povećali, naravno, za 13 narodnosti, podijeljeno po veličini narodnosnih skupina. To će se ugraditi u proračun dotičnih narodnosti, za ustanovnu pozadinu, za državnu samoupravu, bit će malo povišice i za županijske i za mjesne samouprave i nešto i po učinku.

Kao član Hrvatsko-mađarskoga mješovitog odbora, a i kao član Hrvatsko-mađarskog odjela interparlamentarne unije (prije nekoliko dana izabran), nadam se da će naše asocijacije uroditi plodom, ali za to treba imati dobru volju i Hrvatska. Mislim da se ne može ni na taj način raditi kako je radio Ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske (čiji sam član također), da su sve hrvatske organizacije u Mađarskoj dobile ukupno 230 tisuća kuna potpore, a jedan projekt iz hrvatske zajednice, dobio je 100 tisuća kuna potpore. Hrvatska, nažalost, ne zna koji je sustav hrvatske zajednice u Mađarskoj, koji su službeni putovi. To se ne može tako raditi, da se ne pita onoga koga treba pitati. Ako imamo ustanovnu pozadinu, onda treba pregovarati s njima. Hrvatska matica iseljenika ima malo sredstava, ipak nam pomaže npr. sa školom plesa ili tamburice, već godinama besplatno osigurava nekoliko mjesta za naše mlade. Možda bi Hrvatska trebala više zaviriti kako se mađarska država brine za Mađare izvan zemlje. Bilo gdje im osiguraju tisak, informacije, Duna televizija po cijelome svijetu emitira program, u susjednim zemljama održavaju im ustanove itd.

Dan hrvatske kulture u Aljmašu

Sjećanje na biskupa Ivana Antunovića, preporoditelja bačkih Hrvata

U suorganizaciji Hrvatske samouprave grada Aljmaša, Rimokatoličke župe i Bunjevačkog «Divan kluba», 29. studenog u bačkome Aljmašu priređen je Spomendan u čast Ivana Antunovića, naslovnog biskupa i preporoditelja bačkih Hrvata, te Dan bunjevačkohrvatske kulture.

Spomendan je prvi put organiziran 1992. godine na poticaj đurđinskog župnika, pokojnog Lazara Ivana Krmpotića, i otada se priređuje svake godine, te se njegovim riječima može reći da su suhe kosti oživjele. U povodu 125. obljetnice imenovanja Ivana Antunovića (Kunbaja, 1815. – Kalača, 1888.) za naslovnog biskupa postavljena mu je spomen-ploča na pročelju župnog ureda gdje je proveo umalo 20 godina. Imamo tri velike priredbe, uz prelo, spomendan Ante Evetovića Miroljuba, koje nam ulijevaju vjeru i daju nam snage da idemo dalje. – reče nam uz ostalo Valerija Petrekanić Koszó.

Program je počeo misnim slavljem na hrvatskome jeziku koje je predvodio tavankutski župnik vlč. Franjo Ivanković, a s njime suslužio aljmaški župnik János Bergmann. U prigodnoj propovijedi, posvetivši je blagdanu Krista Kralja, koji se slavi posljednje nedjelje kroz liturgijsku godinu, velečasni Ivanković pozvao je okupljene da slijede put Isusa Krista, Kralja istine, pravde, ljubavi i mira. Prisjetivši se života i djela biskupa Ivana Antunovića, koji je dvadeset godina župnikovao u Aljmašu, uz ostalo reče da je on živio i radio u duhu Evanđelja. Sve što god je imao, i svoje sposobnosti, i svoj novac, darivao je drugima. U njegovoj župi, u njegovoj kuriji bilo je mjesta za siromahe, za gladne, za potrebne. Toliko ljudi školovao je o svome trošku, toliko toga je napisao, ali ne radi svoje slave. Sve što je napisao, i svoje knjige i novine, posvetio je za dobrobit svoga naroda, za njegovo prosvjećivanje, čime je do danas ostao uzorom kako živjeti i raditi za druge, za svoj narod. Misu su svojim čitanjima i molitvom vjernika uljepšali polaznici predmetne nastave hrvatskoga jezika, a pjevanjem članovi aljmaškoga crkvenog zbora pod vodstvom župnoga kantora Istvána Aradija. Na kraju mise vlč. Ivanković posvetio je spomen-vijence. Ove je godine svečanost održana u župnoj crkvi. Naslovnog biskupa Ivana Antunovića prigodnim se riječima prisjetila Valerija Petrekanić Koszó, predsjed-

Valerija Petrekanić Koszó s učenicima

nica aljmaške Hrvatske samouprave. Zatim su kod spomen-ploče biskupa Antunovića, postavljene na pročelju župnog ureda, vijence položili aljmaški gradonačelnik Balázs Németh, čelnici Hrvatske samouprave i Bunjevačkog «Divan kluba» te aljmaških narodnosnih udruga i gostiju.

U okviru Dana hrvatske kulture u Prosvjetnom središtu priređen je prigodni kulturni program koji je u nazočnosti mnoštva okupljenih Aljmašana i ljubitelja bunjevačke kulture otvoren zajedničkim pjevanjem «bunjevačke himne» Kolo igra, tamburica svira, a u ime domaćina nazočne je pozdravila Valerija Petrekanić Koszó.

– Biskup Antunović ostavio nam je u nasljedstvo da poštujemo naše stare, njihov jezik i običaje, jer bez njih mi nismo više ono što želimo biti: vjerni sinovi i kćeri našega puka. Toga puka koji je niz stoljeća čuvao sve po čemu smo prepoznatljivi, naše običaje, plesove ili, kako mi kažemo, naše narodne igre i pjesme koje u naše vrijeme možemo vidjeti već samo na pozornici prigodom ovakvih događaja kao ovo naše večernje veselje. Pokušat ćemo razveseliti sve vas da bismo vas malo vratili u ona vremena kada se naša kola, pa i druge igre nisu izvodile, nego naprosto igrale pred djevojačkim kućama, u mijanama i drugdje. To je trajalo dugo dok nismo stigli do toga da se sve svodi na jednu priliku, ili dvije godišnje, imajući u vidu prela, spomendane i slične događaje. Reći ćemo, to je više nego

ništa. Zato smo mi naumili da vam donesemo pred oči šarenilo naše baštine, šarene poput otkanoga starog ćilima naše lijepe Bačke, uza zvuke tamburice.

Uz domaće izvođače u programu su nastupili aljmaški njemački i mađarski pjevački zbor „Őszikék“, te gosti iz Tompe i Gare. Djeca iz dječjeg vrtića, koje je pripremila Ružica

Juhas Mondović, program su otvorili s bunjevačkim dječjim igrama, plesovima i kazivanjem stihova. Polaznici hrvatskoga jezika kazivali su stihove na hrvatskome jeziku, a školski KUD «Danica», koje je uvježbala učiteljica Valerija Petrekanić Koszó, izveo je splet bunjevačkih plesova. Pod vodstvom Zorice Kubatov, KUD „Kolo“ iz Tompe izveo je makedonske plesove. Domaći KUD „Zora“, utemeljen 1995. godine, predstavio se sa splotom bunjevačkih plesova koje je uvježbala voditeljica društva Anica Dódonoy. Redoviti sudionici aljmaških priredaba, članovi orkestra Bačka, s kojima je ovaj put nastupio i američki etnoglazbenik Mark Foley, zaljubljenik tambure i tamburaške glazbe, izveli su omiljene bunjevačke narodne i starogradske napjeve.

U večernjim satima priređen je bunjevačkohrvatski bal, a za dobro raspoloženje pobrinuo se garski tamburaški sastav „Bačka“.

Dodajmo kako će bunjevački Hrvati u Aljmašu dogodine proslaviti dvadesetu obljetnicu KUD-a „Zora“ i dvjestotu obljetnicu rođenja biskupa Antunovića. Kako kaže Valerija Petrekanić Koszó, te su obljetnice vrlo važne jer će to biti prigoda da se okupe i svi bivši „Zorini“ plesači, a na dostojan će način proslaviti i drugu obljetnicu, koju će obilježiti susretom hrvatskih crkvenih zborova.

Stipan Balatinac

Došašće u Olasu

U organizaciji olaske Hrvatske samouprave, petu godinu zaredom priređeno je Hrvatsko došašće u tamošnjem domu kulture. Ove godine taj se događaj zbio 6. prosinca. Gosti dana bili su Ženski pjevački zbor Snaše iz Pogana, sajčanska Folklorna skupina Biser i gosti prijatelji iz prijateljskog naselja Gajića. Prepun dom kulture, izrazito intimna i svečana atmosfera, okupljeni Hrvati Šokci i iz Olasa. Malo ih je, iz dana u dan sve manje. Svaki gubitak osjećaju kao tragediju na putu nestajanja ove male hrvatske oaze u Olasu, naselju u kojem žive Nijemci, Mađari i Hrvati. Zna li, dragi čitatelji, kako je prije šezdeset i više godina u Šarošu bilo najviše Hrvata Šokaca, potom Mađara i Nijemaca (Švaba), a u Olasu najviše Nijemaca (Švaba), Mađara, a potom Hrvata Šokaca. Tako se i moglo dogoditi da su Nijemci u Šarošu dobro naučili hrvatski, a Hrvati u Olasu njemački.

Goste su pozdravili Ana Rozinger i Magda Popović, predsjednica i dopredsjednica olaske Hrvatske samouprave. Gdje u kući, mir i sloga, tamo Bog da blagoslova! Prostrti božićni stol s tri stolnjaka, kruh s krunicom (patricom), voće, orasi, svijeća i okićeno božićno drveće, jabuka s kovanicama, slama ispod stola, košara s plodovima zemlje ubranim u jesen. Došašća i običaja sjetila se Magda Popović pripovijedajući ih okupljenima, dok su djeca Marko Horvat i Milan Popović čeprkali

Išli smo na zornice, kaže, mladi nisu išli, ali su stari svi išli. I sada ne propuštam nijednu nedjeljnu misu ni misu na svetke. Pekla se „badnjača“, pogača od brašna za kruh koja se ukrašavala. Četiri pletenice se plele i ukrašavale ukrasima na četiri ugla; ružice, kvočka i pilići, Sunce i Mjesec, ardiv i burad... Na Badnjak se kuhao „suparni“ grah i „papule“ (satrven grah s češnjakom) i makom tijesta. Postilo se. Obitelj se okupila, djeca su bila u štali čekajući Božića, malog Isusa. „Stara“ (očeva mati) donijela

je slame, metnula je pod stol, na stol košaru u kojoj je bilo svega onoga što su željeli da imaju u novoj godini. Tri stolnjaka su stavili, ispod donjega krupnoga novca, neka bude novaca, to se držalo sve do Tri kralja. Molilo se i pjevale su se svete pjesme, a u ponoć se išlo na polnoćku. Na Božić se služio bijeli kruh badnjača, debela gibanica s makom i

orahom, kokošja juha, sarma, meso... Djeca su išla „čeprkati“ čestitajući Božić. Čekao se pastir, čordaš i čoban, oni su se čekali i darivali, bili su oni veliki „siromaki“ pa su se oni darivali.

Magda Popović kaže: Svi su moji iz Olasa pokušavali čuvati sjećanje na običaje predaka. Za Badnjak smo se jako spremali, čistili kuću, štale, dvor, neka sve bude čisto. Vraćali dugove kako bi mirno dočekali Božić, neka sve bude „sredito“. Začelo se Sv. Katom. Kazali su: Sveta Kata zatvara vrata! Prestali su balovi, svatovi se nisu

Koliko žari... – Milan Horvat, Milan Popović i Magda Popović dočarali su nekadašnje došašće.

Prepun olaski dom kulture

šibom u žaru govoreći: Koliko žari, toliko jaji... i šibajući goste kao „mladenci“ na četvrti dan Božića, govorili: Živi, zdravi bili, mnogo godina živili... Kata Katić i Magda Popović „divanili su“ mi o običajima šokačkih Hrvata oko Pečuha. Sedamdeset-trogodišnja Kata Katić iz Šaroša se udala u Olas prije pedeset i nešto godina, kada je još u Šarošu bilo veliko blato. Svadba je bila u Olasu, zabava u tamošnjem domu kulture. S pokojnim mužem se upoznala u Šarošu, on je tamo dolazio na zabavu kada je bio kakav god. Nije se udala u nošnji, koju i danas voli iznad svega, nazivajući je najljepšom na svijetu.

Kata Katić iz Šaroša se udala u Olas prije 53 godine

Izložba u somborskom Gradskom muzeju

Hrvati Šokci na vjenčanim fotografijama – „Lipi ko slika“

U organizaciji Udruženja građana «Urbani Šokci», u okviru Dana hrvatske kulture u Gradskom muzeju u Somboru otvorena je međunarodna izložba starih fotografija na temu vjenčanja i nabožnih predmeta podunavskih Hrvata Šokaca pod naslovom „LIPi KO SLIKA“ i „NABOŽNI PREDMETI“.

Na izložbi su se u lijepom broju okupili predstavnici udruga uključenih u ovaj projekt, te pojedinci iz Sombora i okolnih naselja. Suradnici izlagači bile su udruge bačkih Hrvata: HKPD «S. S. Kranjčević» – Bereg (Bački Breg), KUDH «Bodrog» – Monoštor (Bački Monoštor), KPZH «Šokadija» – Sonta, UG «Tragovi Šokaca» – Bač, HKUPD «Dukat» – Vajska, HKPU «Zora» – Vajska, HKUPD «Matoš» – Plavna, te pojedinci iz Sombora. Osim toga, gosti izlagači bili su još Gradski muzej Vinkovci (Hrvatska), Hrvatske udruge iz Gajića, Draža i Duboševice (Hrvatska), zatim Baranjskoga Petrovog Sela, te Hrvatska samouprava iz Santova. Naime, Santovci su ustupili petnaest fotografija koje je sakupio Santovac Živko Mandić, od kojih je sedam izloženo na zajedničkoj izložbi podunavskih Hrvata Šokaca. Bio je to treći zajednički projekt s UG «Urbani Šokci», nakon što su Santovci prijašnjih godina bili zastupljeni na znanstvenome skupu Pasijske baštine i na izložbi izvorne šokačke nošnje, također u Gradskom muzeju u Somboru.

Pozdravljajući okupljene, ravnatelj muzeja Branimir Mašulović, uz ostalo reče da je pred nama završnica projekta koji je uradilo somborsko Udruženje građana «Urbani Šokci». Kako uz ostalo reče, Gradski muzej ima tu čast da već dugi niz godina njeguje partnerski odnos s ovim Udruženjem, a sve poradi očuvanja duhovne i kulturne baštine Hrvata Šokaca. Ovo je peti ili šesti projekt koji su zajedno organizirali, a radili su ga na obostrano zadovoljstvo. Zato što somborsko Udruženje na taj način može predstaviti svoje projekte građanima Sombora, a Muzej zauzvrat dobiva obimnu duhovnu i kul-

turnu građu vojvođanskih Hrvata Šokaca, što je za njih bitno jer predstavlja ostavštinu za budućnost.

U ime domaćina i glavnih organizatora nazočne je pozdravila Marija Šeremešić, predsjednica UG «Urbani Šokci» iz Sombora koja je tom prigodom govorila o samoj zamisli izložbe i konceptu međunarodnoga značaja. Zahvalila je ravnatelju i kustosima Muzeja koji su priredili izložbu, ističući da se ona ne bi ostvarila bez suradnika koji su im ustupili izložbeni materijal, a to su bile udruge bačkih Hrvata iz Vojvodine, ali i susjedne Mađarske i Hrvatske.

Nemanja Sarač, član gradskog vijeća za kulturu, podržao je ovakve zajedničke projekte. Naglasio je da je Sombor u svojoj dugoj prošlosti uvijek bio most između različitih kultura i naroda, ali i znatno više od toga. On je bio mjesto na koje su oni rado dolazili, na kojem su rado odstojali i živjeli u skladu. Ono što imaju, danas je dokaz da to i dalje traje.

Izložbu je otvorila etnologinja, magistrica znanosti Ljubica Gligorević, muzejska savjetnica Gradskog muzeja Vinkovci iz Hrvatske, iz najstarijeg europskog grada, između ostalog napomenuvši da je posrijedi vrijedna i važna izložba, govoreći o ljepoti koja se krije u šokačkim nošnjama predstavljenim na vjenčanim fotografijama iz prošlosti Hrvata Šokaca, koji su do danas očuvali tradicijsku nošnju. Budući da je fotografiranje u prošlosti bila rijetkost, a radilo se samo u najvažnijim životnim prigodama, one nam čuvaju nekadašnji sklad koji se danas više ne može vidjeti, samo u scenskom prikazu. I nabožni predmeti, koji su sastavni dio izložbe, dio su bogate kršćanske, šokačke baštine na

svim prostorima, od Rumunjske do Bosne. Iznad svega pohvalila je zalaganje somborskog Udruženja na promicanje tradicijske bogate baštine, šarolike i lijepe, a za buduće naraštaje.

Nakon otvorenja izložbe priređen je kulturno-zabavni program u Gradskoj kući, u okviru kojega je i predstavljen novi nosač zvuka «Fajljen Isus, Dvice» Kraljica Bodroga iz Monoštora, koje su program uljepšale tradicijskim dvoglasnim pjevanjem, a svoje stihove govorile su Marica Mikrut, Tonka Šimić i Marija Šeremešić. Na kraju se predstavio i TS «Sokol» iz Gajića koji je izvornim tamburaškim melodijama i pjesmama, ali i hrvatskim uspješnicama oduševio okupljene. Uslijedilo je druženje uza zajedničku večeru, a za dobro raspoloženje pobrinuli su se mladi tamburaši iz Gajića.

Stipan Balatinac

Trenutak za pjesmu

NEBO DAJ OKU

Nebo daj oku
zvijezdu visoku vidjeti,
jer triju kralja
stazicu valja slijediti.

Svijetla nebesa
čine čudesa rođenom,
anđeli svoju
pjesmicu poju malenom.

Kraljima zvijezda
u Betlem kaže stazicu,
po njoj su tako
spoznali lako štalicu.

Tamjan i zlato,
mast dragu na to uzeše,
slijedeći svjetlost,
od Boga milost, pođoše.

Došav u Betlem,
pred Kralja mladog padoše,
darove svoje
Isusu kralju dadoše.

Hrvatska božićna pjesma

**Ja mislim da se mala pčela zvala Maja,
mala, drska, bistra pčela Maja,
mala pčela što kroz let,
sua u čudu gleda svijet.**

Mala pčelica Maja

U režiji Tatjane Bertok Zupković, 12. prosinca pečuško Hrvatsko kazalište premijerno je izvelo lutkarsku predstavu Mala pčelica Maja, prvu predstavu sezone 2014./2015.

Pčelica Maja prekrasna je priča za najmlađe iz koje djeca upoznaju, između ostaloga, život kukaca koji im je itekako nepoznat. Pčele su oduvijek vezane za čovjeka i prirodu. Danas postoje istraživanja koja nam kazuju da bez pčela život na Zemlji ne bi bio moguć. Želimo da se našom pričom djeca zabave i nešto nauče, kaže redateljica predstave, nastale prema motivima svjetski omiljene priče Waldemara Bonselsa, članica Drame osječkog HNK i profesorica na Odsjeku za kazališnu umjetnost osječke Umjetničke akademije, nositeljica Nagrade hrvatskoga glumišta za 2014. godinu Tatjana Bertok Zupković. Pohvalno govori o svojoj odličnoj družini glumaca lutkara koji su ostvarili predstavu Mala pčelica Maja za Hrvatsko kazalište u Pečuhu. Četvero glumaca, od čega troje glumaca lutkara; Maja Lučić (pčelica Maja), Matea Grabić (pčela Kasandra, pčela Magda, vilin konjić Marta, pauk Magda, Vilenjak, Dejan Fajfer (zlatna mara Pepi, sobna muha Bob, Komarac, stonoga Herkul) te Goran Smoljanović (balegar Karlo, bubamara Slavko i Stršljen) u četrdesetak minuta lutkarske igre dočarali su nam svijet pčelice Maje i njezino putovanje zelenom livadom te upoznavanje njezinih stanara kroz potragu za ljudima, koje na kraju pronalazi u gledalištu spomenutoga Kazališta. Ovoga puta u njegovoj predstavi putuje sama, bez Pavla, prema Bonselsavom izvorniku (originalu).

Lutke je oblikovala i izradila Ria Trdin, scenografiju i oblikovanje kao i izradbu potpisuju Ria Trdin i Ivica Zupković, za glazbu se pobrinuo Tin Tonković, majstor tona je Tamás Laurer, majstor svjetla Béla Ilkahi, garderobijerka Katica Bunjevac, a rekvizitor Jozo Kovačević. Svima nama poznata je priča o pčelici Maji, objavljena 1912. godine. Svjetsku popularnost stekla je 1975. godine s japanskom crtanim serijom, a tu je i dugometražni crtani film Alexsa Stadermanna i Simona Pickarda Pčelica Maja (Maya the bee) koji je nedavno (u listopadu 2014.) sinkroniziran, premijerno izveden i u hrvatskim kinima. Ovdje nije naodmet spomenuti i premijeru vinkovačkoga Gradskog kazališta «Joza Ivakić» Waldemara Bonsels, Pčelica Maja, redateljice Maje Lučić 6. studenoga 2014. Dio spomenute družine vinkovačke predstave potpisuje i ostvarenje pred-

stave pečuškoga Hrvatskog kazališta. Pčelica Maja, Mala pčelica Maja priča je o Majinu izlasku iz ćelije saća u košnici i njezinu znatizeljnom upoznavanju svijeta livade, ali ne samo nje nego i potoka kroz potragu za ljudima. Na svom putu susreće se s brojnim kukcima. Iz svih susreta nauči ponešto novo što je obogaćuje sklapajući pri tome prijateljstva. Uči, a sa svojim znanjem u plesnom ratu pomaže u obrani košnice od strašnih stršljena. Zna li što su stršljeni, draga djeco? Stršljeni (Vespa) jesu najveće ose, dosežu duljinu od 45 milimetara. Pravi stršljeni sačinjavaju rod vespa iz obitelji osa te se razlikuju od ostalih osa širinom svoga tjemena (dio kukčeve glave iza očiju), koje je razmjerno veće kod ovog roda, i prednjim kružnim gasterom (dio abdomena iza osinog struka). Stršljeni love kukce, posebice vole pčele te ih vrebaju najčešće pred samim ulazom u košnicu. Osim pred košnicom, love pčele i za vrijeme odlaska ili dolaska na pašu. Uхваćenu pčelu odnose na obliž-

nje drvo gdje joj iz mednoga mjehura isišu nektar, a prsne mišice sažvaču, pomiješaju sa slinom te ih tako pretvore u sluzavu kašu kojom hrane svoj pmladak. Nije ni čudo što je Kasandra, brižna Majina učiteljica, upozorila Maju na njih i što je došlo do strašnog obračuna pčela i stršljena te, zamislite, pčelinje pobjede.

Glumci lutkari igrali su sa štapnim i stolnim lutkama, jer su poticali bube koje lijeću, kaže doktorica lutkarstva Maja Lučić koja je završila studij u Bratislavi. Lutkarstvo je teška igra, zahtijeva velike napore i usklađenost, a mi smo se ovoga puta odlučili za glazbu s vrpce, i to zbog tehničkih razloga, veli redateljica. Minimalistička scena s naslikanim prizorima na spužvi, nadasve lijepe lutke, te pokušaji međudjelovanja s gledateljstvom različitim animacijskim tehnikama u predstavi (stolne lutke, štapne lutke i teatar sjena) pridonijeli su pitkosti pečuške premijere Male pčelice Maje. (Foto: Ákos Kollár)

Branka Pavić Blažetin

Bogatstvo...

Oko božićnog stola

Javna tribina

„Zajedno smo jači...“

U uglednoj književnoj kavani „Hadik“, koju su rado posjećivali mađarski pisci poput Karinthyja, Kosztolányija ili Déryja, 7. prosinca bila je javna tribina Hrvatske samouprave grada Budimpešte, Hrvatske samouprave Novoga Budima i XII. okruga. Glavnogradska je samouprava 2014. godine gospodarila s iznosom od 12 milijuna, XI. okruga umalo s 2 milijuna, a XII. okruga sa 750 tisuća forinti.

Rozalija Sabo, dobitnica Odličja „Ivan Antunović“

Nazočne, koji su se okupili u lijepome broju, pozdravila je predsjednica Hrvatske samouprave grada Budimpešte Anica Petreš Németh. Zahvalila je na radu bivšim zastupnicima Samouprave Stipanu Vujiću, Evi Išpanović i Mariji Lukač, a potom predstavila nove članove: Veru Draško, Branka Kovača i Stipana Merko- vića. Samouprava je uvijek smatrala jed- nom od svojih bitnijih zadaća pod- upiranje budimpeštanske Hrvatske škole, tako je 2014. godine novčano potpomogla tiskanje godišnjaka škole, Tjedan hr- vatske kulture, maturalac 12. razreda i za

Dan djece učenike povela na brodarenje do Višegrada. Također je podupirala i djelatnost Zajednice hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj te budimpeštanske Hrvatske izvorne plesne skupine. Samouprava je oduvijek smatrala važnom zadaćom očuvanje hr- vatskoga jezika, kulture i običaja te tako i potpomagala svako za- laganje glede prinosa k tomu. Sufinancirala je putne troškove držav- noga hodočašća te duhovne obnove organizirane u glav- nome gradu. Nogometaši su redovito sudjelovali na Državnome nogometnom turniru, te turniru grada Trogira, Baje i sela Duš- noka. Tradicijski se priređuje i nogometni turnir „In memoriam

Sveti Nikola dijeli darove.

Stipan Pančić“. Predsjednica Petreš jednim od glavnih zadataka S a m o u p r a v e kojoj je na čelu, smatra pridobiti sve one Hrvate koji su se na po- pisu pučanstva izjasnili pripadni- kom hrvatske za- jednice, pridobiti ih za sudjelova- nje na priredbama i organiziranje priredaba za mladež. „Mislim kako 2015. godine hrvatske samouprave u mađarskome glav- nom gradu trebale bi organizirati zajedničke programe, jer za- jednički smo jači i možemo osmisliti sadržajnije programe“ – naglasila je gđa Petreš. Potom je uručila stipendije Samouprave. Srednjoškolska stipendija za deset mjeseci (jednokratna isplata), u iznosu od 50 tisuća forinti dodijeljena je Fanni Czine, gimnazi- jalki 11. razreda budimpeštanske Hrvatske škole, a stipendija od 100 tisuća forinti (jednokratna isplata) studentici hrvatskoga je- zika i književnosti Sveučilišta Lorándia Eötvösa Lauri Tišlerić. Odličje „Ivan Antunović“ za prinos kulturnome životu pripala je Rozaliji Sabo te ravnateljju zagrebačke Osnovne škole Ante Ko- vačića Jozi Hrgi.

Uime Hrvatske samouprave XII. okruga o programima Samo-

Predsjednik Hrvatske samouprave II. okruga Stipan Đurić i predsjednica Hrvatske samouprave grada Budimpešte Anica Petreš Németh

uprave nazočne je izvijestio novo- izabrani predsjednik Stipan Đurić. Samo- uprava je redovito sudjelovala na svim programima XII. ok- ruga, te priredbama hrvatskih samoupr- rava glavnoga gra- da. Sufinancirala je gostovanje petrovo- selskog Igrokazač- kog društva pred- stavom „Inka zlato“ u Croaticinim prostori- jama. Predsjednik Đurić zahvalio je za rad predsjednici Te- rezi Haklić Hegedüs i zastupniku Lajošu Škrapiću, te predstavio novu zastupnicu Marijanu Mandić. O radu Hrvatske samouprave Novoga Budima nazočne je izvijestila predsjednica Anica Petreš Németh. Samouprava kojoj je na čelu, djelatno se uključuje u sve programe koje organizira Samouprava XI. okruga, te smatra i na- dalje važnim njegovanje odnosa s Trogirom, i na kulturnom i na športskome polju. Hrvatska je samouprava podupirala objeloda- njivanje hrvatskih izdanja i putovanja u matičnu domovinu Hrvatsku. Uspješno je ostvarena priredba o svetome Emeriku te gostovanja izaslanstva grada Trogira.

Događanja su nastavljena u budimskoj crkvi Rane svetoga Fra- nje. Nakon mise na hrvatskome jeziku kratak program za dočec svetoga Nikole upriličili su polaznici budimpeštanske Hrvatske škole s pomoću vjeroučiteljice Jelice Kőrösi. Potom je sv. Nikola svima podijelio darove.

Kristina Goher

Pjesme o svetom Nikoli recitali su HOŠIG-ovi učenici.

25 ljet kantoriga i 20 ljet vjeroučiteljica Hrvatskoga Židana

Žužana Horvat: „Kad se ča činiti mora, onda Bog tomu i moći da!”

Pobožna, skromna, nesebična i ponizna. Skodob i nevidljiva, ali čim više se čuje nje glas, i glasi nje vridnih ruk pri «milovanju» orgulov, prvenstveno u Hrvatskom Židanu, pak onda u Plajgoru, a negda-negda i u Čepregu i u Bika. Rodjena Židanka, Žužana Horvat ljetos je u adventu stupila u 25. jubilej kantoriranja, a ovo je ljetu jur dva-deseto u kom dicit predaje vjeronauk.

A s tim skupa nepotribno je dalje iskati uzroke za razgovor, kad veljek nam se nudjaju i dva jubileji da se najzad vrti kotač vrimenski, na pravi početak. – Kako je naš žitak vas nenadijan, tako je i ov dan došao na prvu adventsku nedilju pred dvadeset i petimi ljeti, kad je naš kantor naglo umro – začme svoju kantorskiju štoricu Žuža Horvat i ide dalje u riči: – Nikogar drugoga nij’ bilo, ki je tu školu za-

gotovio, to sam ja bila ravno i tako pitanje je postalo i nepitanje – veli polag mlahavoga smiha Židanka, ka je kantorskiju školu pohodjala u Šopronu, med tim kad je bila zaposlena u kiseškom Domu za zaostavnu dicitu. A to već doznajemo iz novinskoga napisa, objavljenoga u austrijski Hrvatski novina, 22. augustuša 1986. ljeta. Iako ju je interesirala teologija ter muzika, nije se pripravila za kantorigicu, nego za bolničarku, ali s dicom se zabavljati, mladinu učiti, to joj je bila vik želja i jedna prava sanja. – Spomenem se, pred ljudi, vjerniki na prvoj maši bila je prva jačka «Bud’ zdrava, dična Marija». No, to se ponavlja po notami, a ja to nisam znala, niti vidila, i to znam da sam simo-tamo igrala, i onda sam dravdošla da človik i gledati mora, ne nek viditi. Pravoda i na ljude poslušati, aš ja moram znati, kako ču je peljati s orgulami – kaže nasmijano, drugač jako ozbiljna žena. Polako se i u ovoj «meštiriji» nabavi šikanost, ali pri ovom zvanju nigdar nije za pozabljenje da se Boga služiti mora, a ljudi se k Bogu peljaju, i tako je ta služba najprvo va višinu zdignuta. Ovo djelo nikako ne smi postati rutina, tvrdi moja sugovornica. Kantoriga ili kantor u svi naši seli uglavnom svoje mjesto ima na korusu, sva sriča, jer kako Žuža kaže, kad bi morala igrati i jačiti pred množtvom ljudi, ne bi se ufala zahadjati s orgulami. Nje je mišljenje da svaka sveta maša mora biti jedinstvena i po svirki i po jački, a za to se i za tolikimi ljeti mora pripraviti i vježbati človik. – Kad jednu mašu zagotovimo, «Amen i idite u miru!» jur je va meni slijedeća. Jur se va duši pripravljam, kako će to biti. Tako čutim kotno bi bila svaka maša jedno veliko zdihavanje, nešto, ča morem najprije od Boga dostati. A ta zdih morem

vandati da človikovo srce se ne zadusi. Naša je dužnost da se u vjeri povekšujemo, da se ufanje u nami hrani za svakidašnji žitak – lipo reče to naša Žuža, a gdo nju pozna, i zna da svoje misli po hrvatski zna osebužno lipo oblikovati. Tako se drži da je svaka odjačena rič pri maši dvakrat molitva, za to šalno dodaje još da bi sad jur morala jednoč i k maši projiti i mirno se strefiti s Bogom u molitvi, iako je

po svaki dan pri maši. Ona bi se veselila, ako bi u budućnosti imala nasljednika u kantoriranju, ali Božja služba ne potribuje samo muzičko znanje, kot veli, nego da se človik sam zna predati ovoj dužnosti pri koj stalno mora stati na raspolaganje, ali je to petak, ali svetak. Ovde nij’ postanka, kad je tribi, od početka do konca žitka, služiti se mora. Pri ovom zvanju ne poznaju se riči «ne morem... ne znam.... i za koliko...». Tako tvrdi Židanka, ku smo i u prošlosti gustokot vidili s dicom pri igrokazu, u omladinskom taboru, a i sa svojimi jačkaricami zbora Peruška Marija, kim je i dirigenica. Te zadaće joj ispunjuju slobodno vrime, a kantorstvo i vjeroučiteljstvo i u nje žitku su postale neophodne zanimacije, kot negda u prošlosti pri velikopoštovani peršona u naši seli. Vjeroučiteljica je u Hrvatskom Židanu točno dva desetljeća, a malo kasnije se je našla u toj profesiji i na Undi i Plajgoru. – Ta rič služba je za me prevelika, aš ako ovo sve ne bi mogla činiti, ne znam kako, i ča bi bilo u mojem žitku. Sve ovo činim veselo. A kad se ča činiti mora, onda Bog tomu i moći da! – a najdraže je mojoj sugovornici, kad ima slobodno vrime i more proteći k Peruškoj Mariji, jer Marija je naša pomoć, ka zna pozlatiti naš žitak.

A kad smo pri vjeri, moramo ovde spomenuti i Svetoga Jožefa koga si je Žuža izbrala za patrona ki je veliku ulogu imao i u nje obiteljskom žitku. Usput doznajemo i to, kako naša jubilarica jur duglje vrime drži za svojega slogena *Slava Tebi, Kristuše*. A na ovom, mi obični prolaznici ovoga svita i ne prahamo se čuditi!

Suzana Horvat izobražena kantoriga

S jako dobrim uspjehom je 7. junija 1986. ljeta položila ispit na kantorskiju školi u Šopronu Suzana Horvat iz Hrvatskoga Židana. Rodjena 1956. u Židanu, je zaposlena u susjedskom varošiću Kisegu u Zavodu za zaostavnu dicitu. U zadnji tri ljeti je hodila na tačaje u Šopron i sada je završila školu s diplomom, da bude mogla na „kraljici instrumentov“ na orgulama slavit Boga a ljudem igrati na duhovnu hasan. Božji blagoslov neka ju sprohadja pri nje odgovornosti punoj zadaći! K.

DARANJ – Hrvatska samouprava Šomoške županije priređuje Županijski dan Hrvata, u daranjskoj osnovnoj školi, 18. prosinca 2014., u četvrtak u 19 sati. Program se Dana sastoji od dva dijela. U prvome je Izvješće o ovogodišnjem radu Hrvatske samouprave Šomoške županije, koje će iznijeti predsjednik samouprave Jozo Solga s vijećnicima, a u drugom dijelu je dodjela stipendija. Slijedi kulturni program uz nastup učenika hrvatske nastave iz Barče, KUD-ova Drava i Podravina te „Formacije Tomašin“. Nakon kulturnog programa su zajednička večera i plesanica uz Orkestar „Vizin“.

BARČA – Kako donosi portal barcsmedia.hu, zastupnici barčanske Hrvatske samouprave imaju javnu tribinu 22. prosinca u zgradi Gradske samouprave. Izvijestit će o radu u 2014. i planovima za 2015. godinu. U sklopu javne tribine emitirat će film koji je snimila družina javnog servisa MTVA, a koji je prikazan u 50. tjednu ovogodišnjeg (2014.) izdanja Hrvatske kronike emisije Mađarske televizije za Hrvate u Mađarskoj. Radi se filmu od 26 minuta: Proštenje u Podravini.

PEČUH – Primjereno višegodišnjoj tradiciji, i ove godine KUD Tanac, njegovi muški članovi, priređuju Bethlehem «Hajd'te, braćo, da idemo». Posjetit će više kuća u hrvatskim naseljima u Baranjskoj i Šomoškoj županiji, od 20. do 22. prosinca.

POTONJA – Dana 20. prosinca u organizaciji potonjske Seoske i Hrvatske samouprave, u tamošnjem domu kulture priređuje se Hrvatski Božić. U programu sudjeluju Orkestar Biseri Drave, potonjska djeca i KUD Drava, kažu načelnik Tamás Reisz i predsjednik Hrvatske samouprave Jozo Dudaš. Nakon programa slijedi druženje.

POGAN – Kako je Hrvatski glasnik obavijestio Milan Sabo, predsjednik Hrvatske samouprave sela Pogana, u organizaciji Samouprave, u Seoskoj kući 20. prosinca, s početkom u 18.30 priređuje se tradicionalna proslava tradicionalnoga Hrvatskog Božića. S radošću se očekuju svi zainteresirani.

MOHAČ – U prostoru Uredskog doma «Dunav» (Duna Irodaház) 21. prosinca, s početkom u 17 sati priređuje se Tamburaški Božić uza sudjelovanje brojnih mohačkih tamburaških sastava i njihovih prijatelja. Nastupaju: Orkestar Orašje, Poklade, Bisernica, Dunavkinje, Mladi tamburaši, Tamburaški orkestar iz Baje, pitomci mohačke tamburaške škole, József Kovács Versendi, majstor narodne umjetnosti, i njegov orkestar, te solisti Vivien Gráf, Éva Menyhárt, Erzsébet Orsós...

Ulaganja u Podravini europskim sredstvima

Nedavno su zatvorena dva europska projekta programa IPA za prekograničnu suradnju Hrvatska – Mađarska u okviru kojih su ostvarena ulaganja i u nekim pograničnim hrvatskim podravskim mjestima.

Projekt „Razvoj biciklističkih ruta u svrhu promocije biciklističkog turizma na području Šomoške županije i Virovitičko-podravške županije“, uz razvijanje i jačanje prijateljskih odnosa hrvatskih i mađarskih građana te poticanja biciklizma povezuje i granična područja Hrvatske i Mađarske u mrežu međunarodnih biciklističkih putova. To je jedan od najvećih projekata dionica dviju najpoznatijih i najvažnijih europskih biciklističkih trasa. U okviru projekta s mađarske strane izgrađen je nasip i asfaltirana kruna nasipa s biciklističkom stazom uz rijeku Dravu u duljini 5736 metara između Brlobaša i Novoga Sela, s dva odmorista za bicikliste i turiste. Nositelj je projekta bila Uprava za vode južnog Zadunavlja (DDVIZIG) iz Pečuha, a partneri s hrvatske strane bili su Agencija za regionalni razvoj Virovitičko-podravške županije i Hrvatske vode Osijek, a ukupna mu je vrijednost 1.634.192,00 eura bespovratnih sredstava.

Drugi projekt vezan uz ekoturizam nosi naziv „Dvije rijeke i jedna gora – novi ekoturistički proizvodi Drave, Dunava i Papuka“ osmislili su Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek, Nacionalni park Dunav – Drava i Javna ustanova Parka prirode Papuk. Područje provedbe projekta bila su četiri zaštićena područja: Park prirode Kopački rit, Park prirode Papuk i Regionalni park Mura – Drava u Hrvatskoj te Nacionalni park Dunav – Drava u Mađarskoj. Ukupna je vrijednost projekta bila 1.021.266 eura. U okviru projekta Nacionalni park Dunav – Drava, u Izvaru je istraživačka postaja pretvorena u Ekoturistički centar u kojem će podučavati posjetitelje o zaštićenim prirodnim vrijednostima. Unaprijeđena je Turistička infrastruktura senteškoga prijamnog središta i obnovljen je brlobaški obrazovni centar. Izgrađeno je i prihvatilište za ozlijeđene ptice koje će posjetitelji moći promatrati i učiti o njima i o važnosti njihove zaštite. Uspostavit će se nova poučna staza u Saboču uz koju će se izgraditi potrebna infrastruktura, a za razvoj novih ekoturističkih sadržaja kupljeni su bicikli, kanui te kombi i prikolica. Za obrazovne potrebe muzeja Bijele rode u Kuljketu nabavljene su klupe, stolovi i interaktivne ploče. U Izvaru, Sentešu i Kuljketu kupljeni su spektivi, dalekozori za promatranje ptica. O ostvarenim ulaganjima i raznim turističkim udrugama napravljeni su dvojezični promidžbeni materijali koji će dati daljnje informacije o mogućnostima ekoturizma na tome području.

Božić - blagdan radosti i mira!

Božić – blagdan radosti i mira!

Riječ Božić znači: mali Bog. Božić je prvotni naziv djeteta Isusa, a zatim je prenesen i na sam blagdan njegovog rođenja. Dan 25. prosinca kršćani su izabrali za dan slavljenja Isusova rođenja da bi se kršćanskim blagdanom zamijenila velika starorimska svečanost. Kršćani su vrlo rano taj dan Isusova rođenja smatrali i početkom nove godine. Tek je 1691. Crkva prihvatila 1. siječnja kao Novu godinu. Božić je blagdan radosti i mira, pa se tako i proslavlja u obiteljskom krugu. Na Božić kršćani daruju jedni druge ostavljajući na Badnju večer poklone za svoje najdraže ispod božićnog bora, i jedni drugima čestitaju Božić. Vjernicima je Božić na prvome mjestu rođenja Isusa Krista.

Prva božićna čestitka

Nekada je bilo nezamislivo dočekati Božić tako da nismo poslali ili primili barem nekoliko čestitaka. To je bio običaj kojeg su se držali gotovo sve obitelji. Često su se i godinama čuvali primljene božićne čestitke, koje su se potom stavljale ispod bora. Izradbu prve božićne čestitke naručio je 1843. godine Sir Henry Cole u Londonu, a bila je rad ilustratora Callcotta Horsleyja. Središnja je slika prikazivala tri naraštaja jedne obitelji kako nazdravljaju primatelju čestitke, a lijevo i desno od nje bili su prizori davanja hrane i podjeće siromašnima.

Svjetski poznate crkvene jaslice u Verši

U šomođskom selcu Verši (Vörs) već 66 godina zaredom postavljaju crkvene jaslice, na radost vjernika iz cijeloga svijeta. Veršanske su jaslice danas, po svemu sudeći, postale najveće crkvene jaslice na svijetu, postavljene na 50 četvornih metara. Biblijski je prizor lani posjetilo više od 40 tisuća posjetitelja. Jaslice, koje sadrže mnoštvo biblijskih prizora, s mnogo podrobnosti, započeo je graditi Tibor Futó 1948. godine, nastavio ih je József Miklosics, a zatim umjetnik Péter Futó (preminuo je ove godine). Za izradbu jaslica upotrijebljeno je čak 1,5 kubnih metara greda, letava i dasaka te 35 borova i druge prirodne građe. Jaslice se mogu posjetiti od 30. studenoga 2014. do 2. veljače 2015.

BOŽIČNA OSMOSMJERKA

B	S	O		B	I	S	U	S	S	S	
T	V	C		O	Ž	V	I	V	V	B	
R	I	A		Ž	Č	E	E	E	Z	O	
I	J	N		I	Ć	T	T	T	V	Ž	
M	E	E	B	Z	Ć	I	A	I	A	I	
U	Ć	J	M	L	N	B	L	R	O	J	K
D	A	I	A	I	A	O	U	I	B	E	O
R	C	V	K	R	Z	V	C	T	I	Z	V
A	G	O	B	O	V	C	I	S	T	D	I
C	L	A	D	B	O	A	J	A	E	A	N
A	R	O	E	Đ	N	A	A	P	L	A	A
A	V	K	R	C	A	N	M	I	J	R	A

Osmi susret zborova u Sepetniku

Pretkraj godine u Sepetniku se već tradicionalno okupe hrvatski pomurski zborovi na pjevanje, druženje i njegovanje hrvatske glazbene kulture, posebice kajkavske. Ove godine 22. studenoga u Prosvjetnom centru „Pál Királyi“ okupilo se 150-ak pjevača iz Fičehaza, Kerestura, Mlinaraca, Pustare, Serdahela, Sumartona, Kaniže i Sepetnika te umalo trideset tamburaša iz Kerestura, Sumartona i Kaniže. Susret pomurskih zborova već osmi put zaredom organizira sepetnička Hrvatska samouprava u suradnji sa Županijskom hrvatskom samoupravom.

– Dosada još nikada nije bilo toliko sudionika, pa ni gledatelja kao ove godine. – s radošću je ustvrdio predsjednik sepetničke Hrvatske samouprave Zoltan Markač. – Odazvali su se svi zborovi, a došao je i lijep broj gledatelja, to nam je dokaz da vrijedi organizirati

Veseli sepetnički zbor

Fičehaski zbor

Kaniški tamburaši

Sumartonski pjevački zbor uz pjesmu „Mi smo dečki“ dočarao je i prizor zagorskih krčma.

– takve susrete, jer rado dolaze i zborovi i ljubitelji hrvatskih pjesama. – reče predsjednik. Inače, u Sepetniku ne živi velik broj Hrvata, ali mala zajednica aktivna je u svome mjestu. Njihov rad cijene i mještani, te rado posjećuju njihove priredbe. Tijekom večeri gledatelji su mogli slušati vrlo raznovrstan i zanimljiv zbarski program. Neki od zborova pripremili su se s pomurskim pučkim pjesmama, drugi s dalmatinskima, bilo je i dobrih starogradskih pjesama, adventskih, s tamburaškom pratnjom ili bez nje, s pratnjom harmonike, solopjevanja ili samo tamburaške glazbe bez pjevanja. Nakon nastupa druženje se nastavljalo uz tradicionalna pomurska jela, koja su pripremili članovi sepetničke hrvatske zajednice.

beta

KERESTUR – Početkom 2014. g. utemeljen je Hrvatski savjet za pomoć nadarenim osobama. Među članovima je 17 organizacija i ustanova iz Đursko-šopronsko-mošonske, Zalske i Željezne županije. Članovi Savjeta, na čelu s predsjednicom Anicom Kovač, nedavno su se sastali kako bi zajedno kandidirali projekt za organiziranje raznih aktivnosti za nadarene osobe. U okviru projekta pripremili bi se učenici na državno natjecanje iz hrvatskoga jezika, učili folklor, ustrojile bi se filmske radionice, natjecanje u kazivanju stihova i proze, plesačnica i drugi programi vezani za očuvanje hrvatskoga jezika i kulture. Programi bi se provodili u pomurskim i u petrovo-selskoj osnovnoj školi.

KERESTUR – Dom kulture toga naselja 5. prosinca priredio je program „Dođi nam, sveti Nikola“. Voditeljica ustanove Eržebet Deak čekala je djecu i njihove roditelje na druženje uz pjesmice o sv. Nikoli i slatkiše, a u dom je stigai i sveti Nikola, i to s raznim poklonima.

SERDAHEL – Kulturno i športsko društvo naselja već godinama na Dan svetog Nikole organizira pohod po selu. Sveti Nikola sa svojim pomoćnicima na konjskim zapregama prolazio je kroza selo navečer 5. prosinca i nagrađivao djecu.

PETROVO SELO – Na prvoj adventskoj nedilji pred nabito punim kulturnim domom u Petrovom Selu je održan predbožićni koncert, na kom su na poziv mjesnoga ženskoga zbora Ljubičica, uz domaći korus i tamburaše, nastupili jačkarni zbor Zora iz Kisega ter mišani zbor iz Eberave. U prošle dane širom Gradišća su se pozvali stanovnici na predbožićno druženje uz našganje svić.

U organizaciji katoljske Hrvatske samouprave, djecu je obradovao sv. Nikola.

Žive jaslice u Sumartonu

U organizaciji Društva Horvata kre Mure i KUD-a Sumarton, 21. prosinca u sumartonskome crkvenom dvorištu, s početkom u 17

sati priređuju se Žive jaslice. Uprizorenje Isusova rođenja predstaviti će članovi sumartonskoga kulturnog društva u suradnji s pjevačkim zborovima i tamburašima okolnih mjesta. Bude li loše vrijeme, program će se premjestiti na dva dana kasnije, na 23. prosinca, kada će spomenuti program početi u 18 sati na istome mjestu.

DOČEKAJMO NOVU GODINU 2015.

Dočekajte novu, 2015. godinu u ugodnom raspoloženju na otoku Pagu u Hotelu „Zavičaj“

31. prosinca 2014. – 3. siječnja 2015.

Program:

31. prosinca: Dolazak gostiju, primanje gostiju uz dobrodošlicu (s domaćom travaricom) od 11 do 13 sati ručak u hotelu, zauzimanje smještaja. Večera od 19 do 21 sat. Doček Nove godine

1. siječnja: Prijepodne kušanja paških sirova (četiri vrste) i paških vina (burin, žutica i gegić) u vinariji „Denis Rako“. Poslijepodne razgledavanje grada Zadra.

2. siječnja: U prijepodnevnim satima zajedničko pečenje paške janjetine na ražnju i fiša u kotlu, pa posjet gradu Pagu.

3. siječnja: poslije doručka (od 9 do 11 sati) polazak doma.

31. prosinca i 1. siječnja svira martinački sastav „**Po-dravka**“. 31. prosinca vatromet i tombole s lijepim nagradama.

Cijena: Troškovi četverodnevnog (tri noćenja) boravka s punim pansionom (švedski stol: doručak, ručak i večera), sa svečanom večerom (šampanjcem) i s naznačenim programima: **138 eura**. U cijenu je uključeno i besplatno kušanje domaće rakije i orahovca za vrijeme cijeloga boravka te korištenje novoizgrađenim wellness-centrom.

Adresa: Vlašići, 23249, Sv. Jeronima 7. Otok Pag, Pansion Zavičaj

Rezervacije: tel.: +36/20/399-1686, +385/98/376-990.faks: +385/23/616-064, tibor.radics.hr@gmail.com, www.zavicaj.try.hu.

SAMBOTEL – Hrvatska samouprava spomenutoga grada srdačno Vas i Vašu familiju poziva na tradicionalnu božićnu svetačnost 21. decembra, u nedilju, početo od 15 uri, u veliku dvoranu sjedišća Hrvatske samouprave (Ulica Sándora Kisfaludyja 1). U programu nastupaju tamburaši iz Sambotela, hrvatska grupa iz čuvarnice „Tvrđava povidajkov“, dica iz Osnovne škole „Mihály Váci“, Simfonijski orkestar Savaria i jačkarni zbor Djurdjice. Priredbu pinezno podupira Hrvatska samouprava Željezne županije.

ZAGREB – Kako donosi web-portal ika.hr, zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić 11. prosinca u Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu primio je dr. sc. Gordana Grlića Radmana, veleposlanika Republike Hrvatske u Mađarskoj.

Sveti Nikola u Hrvatskom vrtiću Miroslava Krleža

Fotoreportaža: Ákosa Kollára

Na putu petrovski betlehemari

Lip je običaj u Petrovom Selu da u adventu se ganu školari 6. razreda mjesne Dvojezične škole zaželjiti svim stanovnikom naselja blažene božićne svetke i srično Novo ljeto. Ovo ljeto morali su rano začeti dica ov predbožićni pohod, pokidob nije je već u 6. razredu nego petero, a u minula ljeta mogle su se iz jednoga razreda još i dvi grupe projti. Ovako su malo brže obišli sve stanje Petrovoga Sela. Od 1. decembra, veljek za prvom adventskom nediljom su se uputili petrovski čestitari, pod peljanjem razrednice Nikolette Timar. U škurini zvončaci i jačke daleko glušu, tako najpr nazvisčujući, bliže se vrime dolaska maloga Jezuš. Moramo još dodati da čestitke i jačke, od početka do kraja, su sve na našem lipom hrvatskom jeziku, za što posebna pohvala pripada šikanoj dici ka su vjerojatno dane dugo pripravljala za ovu hvalevridnu misiju. Ne moremo ni to zabiti, da kakov veliki aldov je to, po svaki dan ići k zornici, potom u školu, a po napisanju lecke, ganut se na put za to da druge ljude razveselu. Zato hvalimo svaki trud talentiranih školarov, učiteljic i roditeljev, a pravoda ni vridni dari neće izostati po svakom nastupu.

Obavijest

Dragi Hrvati i Hrvatice, poštovani čitatelji! Iz tiska je izašao Hrvatski kalendar 2015, zanimljivo štivo na dvjestotinjak stranica, s nizom fotografija o događanjima među Hrvatima u Mađarskoj u 2014. godini. Hrvatski je kalendar godišnjak Hrvata u Mađarskoj, najčitanija knjiga već desetljećima. Po povoljnoj cijeni od 800 Ft, neka i ovogodišnji kalendar bude ukras Vašega doma. Naručite ga u Izdavačkoj kući Croatica. Adresa: Croatica Nonprofit Kft. 1065 Budapest, Nagymező u. 68. Telefon/faks: +36 1 269 2811, e-mail: croatica@croatica.hu.

